

JOANNA JOPEK

wolałabym nie

73

JOANNA
JOPEK
wolałabym nie

JOANNA JOPEK

wolałabym nie

REDAKCJA
Justyna Stasiowska

WSTĘP
Małgorzata Sugiera

Kraków

73

Copyright © by Joanna Jopek, Kraków 2015

Publikacja dofinansowana przez Wydział Polonistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego ze środków
na działalność statutową WP UJ,
służących rozwojowi młodych naukowców
oraz uczestników studiów doktoranckich

Redakcja naukowa: Małgorzata Sugiera
Opracowanie redakcyjne i korekta: Regina Warska
Projekt okładki i skład: Emilia Dajnowicz
Indeks: Zbigniew Rzepka

Wydawca:
Księgarnia Akademicka
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 12 431 27 43, 12 421 13 87
akademicka@akademicka.pl
www.akademicka.pl

ISBN 978-83-7638-584-6 (wersja papierowa)
ISBN 978-83-7638-621-8 (e-book)

REDAKCJA
MATEUSZ BOROWSKI
MAŁGORZATA SUGIERA

Seria „Interpretacje”, wydawana przez Księgarnię Akademicką we współpracy z Katedrą Performatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, w formie monografii autorskich i zbiorowych prezentuje nowatorskie interpretacje dzieł i nurtów artystycznych, problemów z zakresu filozofii i kultury oraz zjawisk społecznych. Tytułowe interpretacje rozumiemy w sposób zdecydowanie szeroki i zgodny z tendencjami dominującymi w naukach humanistycznych po tak zwanym przełomie performatywnym. W ramach tego względnie nowego paradygmatu dzieło artystyczne przestało być traktowane jako artefakt, struktura organiczna i zamknięta. Funkcjonuje raczej jako historycznie i kontekstowo zmienny efekt oddziaływań artystycznych i społecznych sił, rodzaj scenariusza, propozycji czy wręcz metaforycznie rozumianego programu generującego formy i sytuacje dla odbiorcy, bierną konsumpcję zmieniając w aktywne (współ) tworzenie. Wszystko to sprawia, że zmienia się również status nauk humanistycznych, które stopniowo rezygnują z dążenia do obiektywizmu i rzekomo naukowej ścisłości na rzecz świadectwa ze spotkania, opisu form i sytuacji w procesie ich powstawania i oddziaływania, a zatem na rzecz czegoś, co nazwać można właśnie zabiegiem interpretacji.

Punktem wyjścia tych rozważań było dostrzeżenie praktyk artystycznych, które z różnych obrazów kompilują, dekomponują i negują dotychczasowe teorie performatywności (głównie te zajmujące się działalnością artystyczną). Badania nad performatywnością oscylują wokół dwóch osi, które zdają się odnawiać paradygmaty sztuki awangardowej – esencjalistyczny i pragmatyczny. Istotą teorii performatywności okazuje się bowiem albo „obecność”, albo „zmiana” (społeczna). Jeden z najbardziej żywych nurtów praktyki performansu zdaje się jednak iść w kierunku odmiennym, którego nie da się opisać za pomocą dotychczas stosowanych kategorii.

*Praktyka porażki: próby
performatywności negatywnej*

www.akademicka.pl

